Soovitused soojuspumba paigaldamiseks

Soovitused käsitlevad puit- ja kivihoonetele soojuspumpade (õhk-õhk ja õhk-vesi tüüpi soojuspumpade sise- ja välisosa) paigaldamist.

Soojuspumba välisosa tuleb paigaldada maapinnale hoonest eraldiseisvale vundamendile või metallraamile. Välisosa paigaldamiseks tuleb valida tänavalt mittevaadeldav hoone külg, sest soojuspumba väline agregaat on kaasaegne lisandus, mis mõjutab oluliselt vanema hoone ajaloolist välimust. Kui hoone on igast küljest vaadeldav, siis on soojuspumba välisosa võimalik paigutada sobivasse kohta hoonest eemale *(näiteks piirdeaia varju, õhulisse kuuri või põõsaste vahele)* ja soojustatud ühendustorustik paigaldada pinnasesse. Samuti tuleb vältida soojuspumba paigaldamist räästa alla, kuna pumba pealt pritsiv vesi kahjustab seina. Hoone lähedal tasub arvestada ka elektriseadmest põhjustatud tuleohuga *(harvadel juhtudel on soojuspump süttinud)*. Soojuspumpa ei ole soovitav hoone välisseinale kinnitada järgnevatel põhjustel:

- töötav pump põhjustab vibratsiooni, mis võib hoone konstruktsioone kahjustada *(praod viimistluses s.h. värvitud ja krohvitud pinnad, puiste tüüpi soojustuse vajumine, vanema kivimüüritise mördi murenemine)*;
- pump tekitab kondensaatvett, mis seinale tilkudes kahjustab viimistlust; samuti võib pidev niiskumine põhjustada puithoonete konstruktsioonides mädanikku või kiviseinte märgumisel ja külmumisel külmakahjustusi;
- seinale riputatud pumba vibratsioon kandub seina konstruktsiooni kaudu häiriva mürana siseruumi *(müra aja jooksul suureneb, kuna vibratsiooni summutamiseks mõeldud kummipuksid muutuvad vananedes jäigemaks ega summuta enam vibratsiooni piisavalt)*.

Soojuspumba sise- ja välisosa ühendav torustik tuleb fassaadi pinnal soojustada ja varjestada fassaadiviimistlusega sobiva karbikuga *(vajadusel värvida üle)*. Ühendustorustik tuleks paigaldada võimalikult suures ulatuses siseruumidesse, et see jääks fassaadil võimalikult vähe nähtavaks ning soojakadu torustiku kaudu oleks minimaalne. Välitingimustes olevas pikas torus on soojakaod suuremad kui siseruumide kaudu veetud torus. Siseruumidesse paigaldatud torustiku kaudu eraldunud soojus on ühtlasi ka kasulik soojus, sest kütab mingil määral ka ruumi, kuhu torustik on paigaldatud. Torustiku soojustamine vähendab soojakadu, kuid torustiku pikkus ja seda ümbritseva keskkonna temperatuur jäävad siiski selle juures olulisteks mõjuteguriteks.

Torude läbiviigud palkseinast tuleb tihendada linatakuga, kuna montaaživahud muutuvad vananedes vett imavaks, mis soodustab ümbritsevate konstruktsioonide mädanikkahjustust. Kui hoone soojustatud seinad on kaetud tuule- ja aurutõkke kihiga, siis tuleb õhulekete vältimiseks tihendada läbiviigud torumanseti või -tihendiga ning sobiva teibiga *(vastavalt auru- või tuuletõkkematerjaliga sobiva teibi või muu paigaldusmaterjaliga)*. Läbiviigud kiviseintest tuleb tihendada elastse vuugitihendiga või suuremad tühimikud täita tihendusvahuga ning katta välispinnalt viimistlusega sama värvi *(või värvitava)* hermeetikuga.

Õhk-õhksoojuspumba siseosa paigaldusel tuleb arvestada köetavate ruumide paiknemisega. Kõige ühtlasemalt saab kütta avatud planeeringuga ruume. Kahekorruselises elamus võiks pumba siseosa paigaldada esimesele korrusele, kuna soojus tõuseb üles ja kütab ühtlasi ka teist korrust.

Lähtudes siseruumide kujundusest ja paigaldamise võimalikkusest, pakutakse erinevat tüüpi pumba siseosasid:

- seinamudel - kõige levinum seade, mida on saada erinevates värvitoonides, sh nn „disainmudelid“, mis paigaldatakse lae lähedale seinale;

- laekassett – seade paigaldatakse üldjuhul ruumi keskossa ripplaega samale tasapinnale, nähtavaks jääb ruumis vaid ruudukujuline õhupiludega rest;
- kanalimudel – paigaldatakse ripplae taha või lae peale ning ühendatakse ventilatsioonitorustikuga *(õhuringluse tekitamiseks on vajalik vähemalt kaks resti või plafooni ruumi kohta)*;
- põrandamudel – paigaldatakse põranda lähedale seinale

Soojuspumba välisosa tuleb varjestada puidust ribilise *(et õhk käiks läbi)* varjestuskastiga, mis on hoonega sobivat värvi värvitud. Varjestamine on eriti oluline kohtades, kus pumba välisosa jääb avalikust ruumist vaadeldavaks. Peamine eesmärk, miks tehnoseadme välisosale varjestus kavandada, on selle visuaalse mõju vähendamine ajaloolisele hoonele. Kast kaitseb seadet ka sademete eest, suurendades sellega seadme eluiga. Varjestuskast peab seadme hooldamiseks olema eemaldatava või avatava küljega. Hoonega sobiva kasti saab igaüks ise kavandada, kuid sarnaseid kaste pakutakse ka tehasetoodanguna *(märksõnad otsimiseks: „puidust kaitsekate õhksoojuspumbale“, „õhksoojuspumba varjestuskast“, „soojuspumba kate“)*. Saada on ka metallist varjestuskaste, kuid sageli need ei varja seadet piisavalt või ei sobitu hoonega. Varjestamine pole vajalik kui seade jääb paigalduskohas nagunii varjatuks, näiteks õhulises kuuris, trepi all, rõdupiirde taga või hoone ja piirdeaia vahel.

Näiteid soojuspumba välisosa varjestuskastidest puit- ja kivihoonetel:

PEA MEELES!

- enne õhksoojuspumba paigaldamist esita kohalikule omavalitsusele ehitisteatis koos projektiga;
- kui elamu asub muinsuskaitsealal, on vajalik Muinsuskaitseameti luba pumba paigaldamiseks,
- vältida soojuspumba välisosa paigaldamist magamistoa lähedusse, kuna müra võib öösel omanikku või naabreid häirima hakata;
- hoia alles kasutusjuhendid ja pea kinni hooldusjuhistest, paigaldamisel mõtle läbi, kuidas soojuspumpa edaspidi oleks mugav hooldada;
- kortermajas on õhksoojuspumba paigaldamiseks vajalik kõigi kaasomanike nõusolek! Õhksoojuspumba paigaldamisega muudetakse hoone välisilmet, mistõttu puudutab see kõigi korteriomanike kaasomandit.